

Jana Walterová: Kvalita života rodiny s handicapovaným členem

---

Práce obsahuje i s přílohami 96 stran textu. Téma je aktuální a vždy společensky přínosné, bylo dobře zvoleno. Cíl je jasně a srozumitelně formulován, strukturován do pěti dílčích cílů. Záměr práce je poměrně široký, neboť se dotýká socializace handicapované dívky nejenom v rodině, ale i ve společnosti v širokém smyslu. Práce se opírá o tradiční strukturu danou obsahem, se smyslem pro správné proporce jednotlivých částí.

Teoretická část se zaměřuje na obecný popis tělesného postižení a na konkrétní znalost spinální svalové atrofie. Zabývá se psychologickým vývojem lidí s postižením, jejich bio-psycho-sociálními potřebami, postoji i důležitým sebepojetím. Autorka prokazuje, že se s tématem seznámila do hloubky, nastudovala podstatnou a dobře zvolenou literaturu, se kterou umí pracovat a sledovat její provázanost ve vztahu k cíli práce. Kladně hodnotím zejména autorčino sociálně-psychologické uvažování o postižených lidech v širokých souvislostech.

Empirická část je opřena o jasné cíle, spočívající v odkrývání kvality přijetí handicapované dívky rodinou. Za metodu práce byl zvolen kvalitativní výzkum, metoda případové studie. Autorka se pomocí ní rozhodla prozkoumat sociálně psychologické vztahy čtyř lidí, kteří tvoří okolí handicapované studentky v rodině od jejího narození do její dospělosti. Vzorek je tak složen z matky, otce, handicapované studentky a její mladší sestry.

Z metodologického hlediska autorka musela vytvořit sady otázek pro obě dcery a matku. Jejich analýzou pak posoudila pocity matky a obou dcer k jednotlivým vývojovým obdobím handicapované dcery, otázky integrace v rodině i mimo ni, míru sociální opory v rodině, sociální komunikaci v rodině a uspokojování potřeb a cílů handicapované dívky. Zaneprázdněním otce autorka omlouvá jeho neúčast na rozhovorech, což je škoda, protože se otec ukazuje jako důležitá součást rodiny. Analýzu odpovědí autorka provedla na základě kategorizace a axiálního kódování. Dospěla v ní k celé řadě zajímavých odpovědí na konkrétní vztahy v rodině, které mohou být i inspirací k případnému zobecňování, např. nebezpečí jinak kvalitní ústavní péče pro vztahy handicapovaných v rodině, do které se navracejí. Zpracování získaných odpovědí na otázky je přehledné v tabulkách 1-17.

Výsledky autorka shrnula v kapitole nazvané Shrnutí analytického rozboru, ve které přehledným a srozumitelným způsobem diskutuje zásadní zjištění o všech členech sledované rodiny, o jejich úskalích a obdivu pro postiženou dívku a její mladší sestru, které se vzájemně lidsky podporují.

Závěry jsou jasným a srozumitelným popisem všech zjištěných skutečností s prokázanou schopností vidět problém do hloubky i šířky.

Literatura se opírá o 26 adekvátních a citlivě vybraných zdrojů, 1 bakalářskou práci a několik internetových odkazů.

V přílohách je uveden seznam tabulek, souhrn otázek pro členy rodiny a cenné transkripce rozhovorů s matkou a dcerami.

Při oponentuře doporučuji zeptat se, jak ještě více by se mohlo pomoci rodičům postižených dětí. I autorčina práce naznačuje, že často zůstávají osamoceni, bez pomoci a bez přátel.

Celkové zhodnocení: práce postačuje kriteriím pro bakalářskou práci, doporučuji v ní pokračovat. Vytknout je pouze třeba velikost vzorku, tj. počet jenom jedné sledované rodiny, do budoucnosti bych doporučovala vzorek sledovaných rodin rozšířit.

Za chvályhodnou považuji použitou kvalitativní metodu. Autorka prokázala, že je s ní možno hloubku problému postihnout.

Hodnotím: **výborně**

V Hradci Králové 17. května 2010

PhDr. Marie Rybářová